

Borbély- és Fodrászsegédek Szaklapja

A Magyarországi Bobrély- és Fodrászsegédek Szakegylete hivatalos közlönye

Megjelenik minden hó 1-én. Kiadja a lapbizottság. Szerkesztőség VII. Bethlen-utca 6. III. 3. Kiadóhivatal VIII. Madách-utca 16

Felölös szerkesztő: **DÉNES EMIL**
Kiadótulajdonos: **CSERNA GEZA.**

Előfizetési ár:
Egész évre 2 korona, fél évre 1 korona, negyedévre 50 fillér. Egyes szám 20 fillér

A szervezet feladata.

A munkásság gazdasági felszabadulásáért folytatott harcok a szakszervezeteket gyönyörű feladat elé állítják. Olyan jelenség ez, amely alól nincsen szakma, mely kivétel képezne. Arról van szó, hogy minden osztályharc alapján álló szakszervezetnek egy és ugyanazon időben háromfelé is kell hadakoznia akkor, midőn kitűzött célja felé ön- és céltudatosan halad. Ha ezt megfontoljuk, akkor rájövünk, hogy az erők ilyen megosztásánál milyen héroszi munkát végeznek azok, akik a saját és osztályos társai, valamint családjuk és a társadalom javításának érdekében szakszervezetekben tömörülnek. Az ilyen harcok teljesen idegenek olyan egének szemében, akik soha ki nem vették részüket abból, hanem mindenkor a jó és puha kényelemszeretettelos berkeiből bíralták, lekicsinyelték vagy rágalmazták a harcolók táborát. Vannak ezek között olyanok is, akik egy-két heti járulékot valaha életükbe befizettek a szakszervezetekbe és mert a két heti járulék fizetésével nem érték el azt az álmot, melynek teljesülését ezen pár fillér befizetésétől várták, félreállottak és most lesből támadva mondják: „*En is voltam tagja a szervezetnek, nem tudnak semmit kivívni.*”

Az osztálytudatos szervezkedésnek ezek a leggonoszabb ellenségei. Azért a szervezet kiépítéséért folytatott harcban az ilyen osztályadók elleni védekezésre kell legtöbb erőnket elforgásolni. Miután pedig a szervezet feladata nem abból áll, hogy egyes gonosztevéket üldözzön, sem abból, hogy egyes fecsegők ostobaságaival vitatkozzon, hanem abból, hogy minden erejével a magyarországi borbély- és fodrászmunkásság társadalmi és gazdasági helyzetén javítson — magától értendő, hogy erejét főképpen annak az eszmének szenteli és küzdelmeit is úgy irányítja, hogy ezen magasztos feladatának megfelelhessen. A másik rész a kiűnlevők nagy táborára. Akkor, midőn a szakszervezet nemes feladatahoz híven sikra száll a fodrászmunkásság érdekében, akkor nem csak azok érdekében küzd, akik öntudatos, áldozatkész katonái a szervezetnek, hanem azokért is, akik soha még áldozatot nem hoztak azért a nagy és magasztos eszméért, ami az összeségért küzdő és harcoló embereket a küzdelemben hevíti. Most, midőn egy nagy, országos mozgalom előtt állunk, mindezen körülményekkel számolnunk kell. Számolnunk kell azért, mert éppen olyan kérdésben vesszük fel a harcot, amelyben ha elbukunk, évtizedekig hátra leszünk vetve és éppen ez a kérdés az, amelyről alig van felfogáskülönbség a fodrászmunkásság között. Ez a teljes vasárnapi munkaszünet kérdése.

Híven a szakszervezet hagyományos feladatahoz, a munkaszünetért országos mozgalmat indít. Munkaszünet egy része és azok, akik a munkás szociális életének irányítására vannak rendelve, velünk tartanak. Szervezetünkben tömörült szaktársaink felfogásával tisztában vagyunk. De hol van a szervezetlenek nagy tömege, mely uton-utfélen hangoztatja és követeli a teljes vasárnapi munkaszünetet? Majdnem parancsolólag lépnek fel, hogy a szervezetet esiráljon valamit. A szervezetet nem kell kötelezőnek teljesítésére felhívni, azonban elvárja, hogy midőn teljesíti azt, azok,

akik tőle várnak mindent, támogassák is azzal az elemi kötelességgel, hogy legalább iratkozzanak be és váljanak annak tagjává. Sikeres működést csak egy erős szervezet képes kifejteni. Ha tehát ezen évtizedes küzdelemünket győzelemmel akarjuk befejezni, úgy nekünk igen nagy erőt kell kifejtenünk, amit csak a szervezetbe való tömörüléssel bírnunk elérni. Helyzetünkön annyival tudunk javítani, amekkora erőt tudunk annak érdekében kifejteni.

Rájövünk tehát, hogy ezen kérdésnél is a szervezetnek több irányban kell a küzdelem felvenni. Küzdeni kell a szervezet megerősítésén, küzdeni kell a kétkedők meggyőzéséért és végül küzdeni kell az összeségért a teljes vasárnapi munkaszünetért. Ha valaki szemrehányást tenne szervezetünk lassu fejlődéséért, ebből láthatja milyen óriási munkát kell végeznünk és mi az oka annak, hogy folytonos, lankadatlan munkának is milyen kevés gyümölcse van még. Az osztálytudat, az eszmének igazába vetett rendületlen hit az, ami nem riasztja vissza a szervezet bátor katonáit. Minden nehézségen keresztül harcolunk tovább, hogy modern, anyaszentegyházunk szervezetünket erőssé tegyük, hogy az feladatának sikeresen megfelelhessen. Nem vagyunk mi szobatudósok, sem az érzelmeik harfáján játszó troubadurok; mi az életadta körülményekkel számolunk és szervezetünk feladatát úgy szabjuk meg, hogy egy munkástársadalmi osztály elég jó gazdasági viszonyok mellett élhessen, egy egészséges, versenyképes ipari szakmából és ezt elsősorban a szakszervezet mozgítsa elő. Aki ebben veszedelmet lát, az vagy örült, vagy gonosztevő. Midőn ezt követeljük és ezért harcolunk, elsősorban számolunk azzal a ténnyel, hogy csak egy gazdaságilag erős ipari szakma képes munkásainak jó gazdasági viszonyokat biztosítani. Tehát ostobaság rólunk feltételezni, hogy mi a szakmának ártani akarunk. Azok, akik ezt hangoztatják, restellik bevallani, hogy az ő zsebük az, ami nekik fáj. A nagyközönség és a szakma érdekének örökös hangoztatása nem egyéb, mint egy malaclopó köpönyeg, amely alá féltett zsebedekeit takarják munkaadóink. Szervezetünk feladata, hogy ezt a bő köpenyt, amely alá olyan sok hazug frázis elfér, jól kiporolja és abból majd kihullanak azok az apró, sovány és vérszegény „érvek”, melyek szervezetünk kiépítését és ezzel a fodrászmunkásság gazdasági felszabadulását hátráltatják.

A vasárnapi munkaszünet és a munkarend.

Munkaadóink azzal az indokolással utasították vissza munkarendi követeléseinket, hogy megvárják mi lesz az új vasárnapi munkaszünetről szóló törvényben és azután adnak majd olyan engedményeket, amelyekből nem lesz köszönet. Jól látjuk ök már azt a törvénytervezetből is, hogy mit nyújt, vagy ígér az a törvény, de vagy nem értik mi van benne, vagy azt hiszik, hogy ez is olyan eszima, amelyet minden lábra fel lehet huzni. A fodrászmunkásság érdeklépviselete, a szakszervezet részen van és minden erejéből küzdeni fog, hogy a már nyert jogainkat munkaadóinktól elesaklizni

ne hagyja. Előre tudjuk, hogy ismét özönével fognak könyveket hullajtani a szegény, nyomorgó munkaadók sorsán, akik éhen fognak vészni, ha munkásaikat hetenként csak hat napig dolgoztatják. Honfiai bus szívük tirádákat fog keseregni a szegény pusztuló magyar közönségen, mert ezentul vasárnap nem mehetnek a borbélyhoz, hanem vagy szombat este, vagy hétfőn reggel kell megborotválkozni; már pedig a közönség érdeke — amiért a borbélymestereknek olyan nagyon fáj a fejük — azt parancsolja, hogy vasárnap legyen megborotválva, különben megakadnak a vasutak, a Duna medréből kilép és végpusztulás fenyegeti drága hazánkat.

A törvénytervezet — bármint igyekeznék kiforgatni eredeti értelmét — a borbélymunkásoknak is megadja a vasárnapi munkaszünetet. Ez a fodrászmunkások hat év előtti egyöntetű, szép harcának eredménye. Az akkori harcokban munkaadóink nagy számban vettek részt s szóban és tetteiben a teljes vasárnapi munkaszünet hívének vallották magukat. *Azok a munkaadók voltak ezek, akik most megtagadták tőlünk a 24 órás pihenőnapot.* Akkor megállapítottuk már, midőn a közgyűlésen komédiájukat eljátszották, hogy öklémek közönséges farizeusok, akik vagy hat év előtt, vagy most nem őszinték. Nem őszinték pedig azért, mert akkor sokkal többet akartak adni, vagyis ígérték, hogy az akkori ipartestületi elnökséget megkaparinthassák és most pedig sokkal kevesebbet vagy semmit nem akartak adni, hogy az elnököt megbuktassák. Tehát nyilvánvaló, hogy nem tiszta érdekből vezérelt taktikai fogásoknak dobták oda a fodrászmunkásság emberi jogokon alapuló követeléseit. Most midő megindítjuk a harcot, számon fogjuk kérni tőlük hat év előtti ígértüket. Beráncigáljuk őket harcossoraink közé és úgy mint útközetekben a gyávákat az első harenvalonba állítjuk, úgy fogjuk őket névszerint az első esatavonalba küldeni.

Számonkérjük az ipartestület elnökségének közhatalóság előtt tett ígértét is. Midőn a IV. kerületi előljáráságon a munkarendet tárgyaltuk, a munkásság bérminimumának megállapításánál nem bírtunk megegyezni. Az ipartestület elnöksége azon ajánlatot tette, hogy kapcsoljuk ki ezt a kérdést a munkarendből és a közgyűlés után rögtön, akár mint is dönt az, összehívja a munkásság képviselőit egy kollektív szerződés kidolgozására. Ehhez a bizottság egyhangúlag hozzájárult. A közgyűlés már két hónapja lezajlott, de az ipartestület vezetősége úgy látszik megfeledezett a megállapodásról. Nem hisszük, hogy szándékos ez a feledékenység, de ha úgy volna, a munkásságnak még vannak olyan eszközei, mellyel figyelmezteti a feledékenyeket a vállalt kötelességek teljesítésére.

Szaktársainkat pedig Deák Ferenc szavaival figyelmeztetjük az elkövetkezendő harcokra: „Amit a hatalom erőszakkal el vesz tőlünk, azt vissza szerezhetjük még, de amiről önként lemondunk, azt többé vissza nem szerezhetjük soha.” A vasárnapi munkaszünetről nekünk lemondani nem szabad és ha most harc nélkül átengedjük a már nyert jogainkat munkaadóink kapszóságának, az egyenlő a lemondással és akkor évtizedekig nem lesz kilátás arra, hogy minden fodrászsegéd egy-

forma vágya, a teljes vasárnapi munkaszünet, a borbély- és fodrászmunkára is kiterjesztessék. Hisszük, hogy az elkövetkezendő harcban egy táborban lesz a fodrászmunkásság összessége és ha ez így lesz, a teljes győzelem el nem maradhat.

A borbélyipar, a társadalmi fejlődés és a szocializmus.

Írta: Cserna Géza.

Az eddigiekből is már látható, hogy a borbélyipar kapitalizálódása, az ipar konszolidációját, rendezettségét volna hivatva szolgálni, a munka- és bérvizonyok tekintetében is. De még más nagy előnyünk is származna abból ha már most napjainkban megkezdődne iparunk nagyobbarányú kapitalizálódása. Nagyban megkönnyítené szervezetünk kiépülését. Mindannyian, de különösen azok a szaktársak, akik valamikor a szervezet vezetéseben szerepet kaptak, nagyon jól tudják, hogy milyen nagy nehézségekbe ütközik a borbély munkások megszervezése, szervezetbe tömörítése. Hogy ez így van, annak igen jelentős oka iparunk kisipar volta. Mi a kisipar ismérve? Legfőképpen és legelső sorban az, hogy a munkálató maga is részt vesz a termelésben, azaz együtt dolgozik munkásával, az idegen, a vásárolt munkaerővel. Ennek következménye az, hogy a borbélyiparban a munkás és munkálató közötti osztályellentét, érdekültség elhomályosul. Fennáll, nem tűnik el az ellentét; aminthogy munkás és munkálató között, azok különböző, ellentétes osztályhelyzetéből folyólag következésképpen fenn kell állania; csak mert a munkás a termelésben, a mindennapi munkánál maga mellett látja működni munkálatóját; nehezen vagy egyáltalában nem ismeri fel a közöttük lévő osztályellentétet. Ez annál könnyebben megtörténhet, mert a borbélymunkálatók soha nem mulasztják el adandó alkalmakkor hangoztatni a munkás és munkálató közötti érdekközösséget. És hogy a borbélymunkások ezt legtöbbször el is hiszik, annak egyik — nem utolsósorú — okát ott kell keresni, mert ott is találhatjuk meg, hogy a borbélymunkások nem olvasnak, nem tanulnak, nem törődnek a maguk osztályhelyzetével, nem igyekeznek osztályöntudatra ébredni, proletáröntudatot szerezni. (Ésletleges félreértést vagy megneemtést elkerülendő, meg kell jegyeznem a következőket: könnyen azt gondolhatná valaki, hogy mert a borbélymunkálató nem kapitalista, azért nem is kizsákmányoló. Ezt hinni tévedés, mert mihelyt valaki idegen, vásárolt munkaerővel dolgoztat bérért, az már kizsákmányoló, mert a munkabér soha nem egyenértéke a teljesített munka értékének.) Tehát az osztályellentét kiéleződése az a várható és feltétlenül bekövetkező eredmény, amelyet számunkra az ipar kapitalizálódása hozni fog. Ezt azonban nem várhatjuk tetlenül, ölbetett kezekkel. Már ma is minden lehető el kell követnünk, a legnagyobb akadályt is leküzdve, hogy szaktársainkat öntudatra ébresztve, szervezkedésre serkentjük. Meg kell ezt tennünk azért, mert ezzel az idő haladását siettetjük. Hiszen látjuk, hogy munkálatóink kézzel-lábbal hadakoznak az ellen, hogy a tőke bevonuljon iparunkba. Mi reánk hárulnak tehát az a nagy, történelmi feladat — mert iparunk szempontjából történelmi jelentőséggel bír —, hogy minél erősebb szervezkedésünkkel és az osztályöntudat felébredésével elősegítsük iparunk kapitalizálódását. Minden más szakmában is a munkásság szervezkedése volt az ipar fejlődésének legerősebb hajtóereje. Ha a borbélymunkások tíz év óta fennálló szervezetüknek kezdettől fogva megértő és hű katonái lettek volna, már ma is észrevehetnők annak eredményét. Mert azzal, hogy szervezett erővel munkabérünk felemelését és munkáidóink meg rövidítését tudjuk kivívni; természetesen

már nagyobb mérvben, mint jelenlegi munkarendi mozgalmunkban kívánjuk; ezzel már több, egészen kis munkálató által kiélgeztethető eredményeket érhetnénk el. De ugyanez akkor emelődik a versenyképességét azoknak az üzleteknek, amelyek fokozott igényeinket és követeléseinket a jelzett irányban kiélgeztetni képesek volnának azokkal az üzletekkel szemben, amelyek erre képteleneknek bizonyulnának. Hogy ez így van, hogy ez a megfontolás így helyes, annak bizonyására szolgálhat, munkaadóink legutóbbi két közgyűlése, ahol a követeléseink legalább egy részét megadni akaró munkaadók a jobb üzletek tulajdonosai voltak. A kisebb, a gyengébb üzlettel bíró munkaadók pedig a legnagyobb munkásgyűlölettel eltelve, a rideg mindent megtagadás, a semmit nem adunk álláspontjára helyezkedtek. Így szaporodnának az egészséges jó üzletek és lassan elpusztulnának azok, amelyek sokszor még a munkálatónak sem, de főképpen az alkalmazott munkásnak nem tudják a rendes emberi megélhetését biztosítani. Mert szomorú, de úgy van, hogy különösen munkásüzletekben dolgozó szaktársaink alig képesek a mindennapi szükségleteiket kiélgeztetni azért, mert az üzlet gyenge. Egész héten alig-alig van dolog és nem is volna rá szükség, csak azért tartja a munkálató, mert a fizetése oly esekély, hogy alig kerül fölbe, mint ha szombat és vasárnap kiségitőt alkalmazna. Amellett még a saját kényelmét is szolgálja, mert van ideje hétfőtől péntekig kártyázni vagy billiárdozni menni. No és végre tetszeleghet maga és mások előtt azzal, hogy ő főnök ur, neki segítje is van, akinek ő parancsolhat, aki neki alárendeltje és akinek ő kenyeret ad. Mert szerintük ők nekünk kenyeret adnak. Ha iparunk fejlődése a jelzett irányban bekövetkeznék, attól egy másik nagy bajunk orvoslását is várhatjuk. Ez a borbély rendszer eltörlése volna. A borbély rendszer csak a munkálató szempontjából hasznos, mert az őt mentesíti a rendes bér fizetése alól. Hiszen tudjuk, hogy nem egy, sem két üzletben a munkaadó ezt már beszámítja a munkás keresetébe, azért fizet neki 48–50–52 koronát, mert nála jól lehet keresni. A munkásra nézve azonban a borbély rendszer csak hátrányokkal jár. Mindenek előtt fokozottabb, sokszor erejét meghaladó munkateljesítésre sarkalja, mert ettől függ jobb vagy rosszabb megélhetése. Azután pedig, ami könnyen szervezkedésünk nehezítésére is lehet, akadály a annak, hogy a borbélymunkásban a munkásszolidaritás, az együttérzés érzete kifejlődjön, sőt ellenkezőleg széthuzást, ellenségeskedést és egyenlenséget szít közöttük. Végre pedig egy a vendégekkel, mint a munkálatóval szemben a szolgai alárendeltség és függőség érzetét erősíti. Aki tudja azt, hogy a munkásszolidaritás, bérharcok sikerességének megnyire fontos feltétele a munkásság szolidaritása, együttérzése, az kellőképpen fogja tudni mérlegelni ezen érzés hiányának a hátrányait.

(Folytatjuk.)

Válasz egy szaktársnak.

Kedves szaktárs! Öszinte örömmel olvastam levelét és amint olvastam, melegség szállt a szívembe, mert éreztem, hogy e sorok egy szebb és jobb jövő hajnalát jelentik. Nem hiszem, hogy egyedül tépelődött azokon a gondolatokon, amelyet papírra vetett. Például soraiiban írja, hogy: „Úgy érzem, hogy az, amit az iskolában, a szülői házból és eddigi olvasmányaimban az életről, emberekről tanultam, teljesen más, mint az igazi létet, rohanó élet; úgy érzem, ha az életet meg akarom ismerni, ha annak szépségeit ki akarom aknázni, akkor ugy az eddigi olvasmányaimnak, mint az emberekről való fel fogásomnak meg kell változnia. De mit tegyek, hogy más legyek? Hová, merre? Minden valószínűség szerint sok fiatal

szaktársunk fejében támadtak ilyen vagy ehhez hasonló gondolatok. És hogy valaki ezeket a gondolatokat formába öntötte, elénk hozta ime ez az én, a mi, a sokunk problémája, oldjátok meg, mutassatok ki vezető utat, amelyen megtanulunk járni: ez biztató jele annak, hogy a fodrászsegédek a jövőben komoly harcossai lesznek az emberiségnek és az életért való küzdelemben bármikor megállják a helyüket.

Andóki, hogy sejtjen, a legkényesebb és legnehezebb problémák egyikét adja elénk; mert éppen az olvasásnál és tanuláskor kell megadnunk a legfőkétebb szabadságot. Azonban mindennek megvan a határa. És ha azok az írók, akiket ajánlani fogunk, nem mindnyájan tartoznak azok közé, akik a világirodalom legnagyobb remekeit alkották, mégis a legnyugodtabb lelkiismerettel ajánljuk őket, mert igaz, hogy az emberiség fejlődéséhez kultúrámbereket kell nevelnünk, de ehhez nekünk még el kell érniük azt is, hogy olyan embereket neveljünk, akik érző szívvel megélik a körülöttük élő és szenvedő embereknek a nyomorúságát. De az, aki lát és érzi, ezzel még nem teljesített kötelességet. A kötelesség teljesítése embertársaink iránt akkor kezdődik, mikor a magunk és mások sorsának megváltoztatását és jobbrafordulását nem várjuk semmiféle földöntúli vagy más rajtunk kívül álló hatalom segítségétől, hanem magunk is beállunk küzdő, harcoss katonának és másokat is rábírunk arra, hogy bejójjan esatasonrunkba. Azt hisszük, hogy az előbb elmondottakból megtaláltuk azt a fonalat, amely bennünket továbbvezet. Eppen úgy, mint ahogyan a bölcsész, közgazdász vagy történettudósok ki lehet jelölni, hogy saját kiképzésére és az élete célját képező tudományok továbbfejlesztésére milyen tanulmányokat folytasson, úgy kell, hogy valamely ut és mód legyen, mely a proletár egyéni előrehaladásának segítségére legyen. Mármost azt kérdi levelében, hogy „mit olvassak?” Először is szépirodalmi munkákat. A jó szépirodalmi munka amellett, hogy gyönyörűséget okoz, bevezető a nagy komoly tudomány megismerésé felé. De az irodalomnak nemcsak az a célja, hogy gyönyörűtessen és szórakoztasson, hanem emél sokkal szentebb, nemesebb céljai is vannak. Az igazi irodalom fátylaja az emberiségnek, amelynek fénye megmutatja az utat új, szebb életviszonyok és erkölcsök felé. A nagy írók minden sorában közvetve vagy közvetlenül ott lüktet azoknak az időknök a forrongása, amelyben éltek. A nagy írók munkáiból ismerjük meg legkényesebben valamely kornak vagy osztálynak vágyait, céljait, ideáljait. Mármost ha írókról beszélünk, nekünk proletároknak egészen más az életünk, mint a burzsoázsiának. Az anyagi viszonyok a testi szükségleteket átforgalmazzák s így át kell, hogy formálják a szellemi életünket is. A mi ideáljainkat az uralkodó osztályok ideáljaitól egy egész világ választja el. Arany János kétségkívül nagy költő volt és mégis inkább Csizmadia Sándort ajánlom, mert a mi véreinkből való vér és csodálatosan szép versei a mi nyomorúságos proletárelétünk szenvedéseinek megismeréséből fakadnak. De nemcsak a szomorú proletárelét festője ő, hanem harcainknak éres szavú dalnoka is. Herezeg Ferenc kétségkívül ügyes író és a dzsentrit, ezt a pusztlót, halálraitelt társadalmi réteget olyan ideálisan, kedvesen senki sem tudta lerajzolni, mint ő. De amint idegen nekünk Herezeg minden alakja, úgy idegen nekünk a mai középosztály s ennek a minden szép, nemes, ideális céloktól mentes, csak a neki vágyakért lihegő rétegnek a népszerű írója Molnár Ferenc is. A mi lelki vívódásainknak, küzködéseinknek, akaránsainknak azt hiszem, mégis csak Révész Béla az igazi írója, akinek az írásaiban kiforgalmodik az önérzetes, látószemű proletár, aki érzi, tudja, hogy ő is azok között van, akik új világot teremtenek. Nincs terem arra, hogy tulságosan hosszú legyek s így a külföldi irodalomról nem igen be-

szélhetek; ha mégis megemlítem, annak oka az, hogy két olyan író akarok megemlíteni, akiknek műveit minden művelt munkás csak haszonnal olvashatja. Ezek Zola és Dosztojevski munkái. Az ő munkáiban a nagy, szent és általános emberi ideálok találjuk meg, hol mélyen és finoman, hol lázító és megrázó formákban; mint a jóság, szeretet, igazság és egymás iránt való kötelességeink az érzése. Szépirodalmi munkáiról pedig csak azt mondhatjuk, hogy óvakodjék a mai friss, különösen a modern magyar irodalomnak a válogatás nélküli olvasásától és ne tévessze meg a pajtáságból folyó kritikátlan dícséret, mert ha annak csak a tízedrésze igaz, amit a mai magyar irodalmunkról hallunk, akkor mi a franciákat tul is szárnyaltuk már.

Legutoljára hagytam levelemben azt, amivel kezdenem kellett volna. És ez: a természettudományoknak a rendkívüli fontossága. A természettudományoknak alapos és jó ismerete nélkül a mai életünknek az alapjait sem tudjuk megérteni. Ezek tanításának meg arra, hogy az életben semmi sem állandó és minden, ami csak van a természetben: állandóan forrong és átalakul. Ez ad a mi harcunknak erőt és bizalmat. Mert az élet kiesapja magából mindazokat a formákat, amelyek a haladásra alkalmatlanok és hátráltatni akarnak bennünket a magasságok felé való utunkban. És most, hogy bucsuzunk egymástól, azt hiszem, hogy szaktársunk is lelkes híve lesz a haladásnak és segítségére lesz azoknak, akik el akarják úzni a sötétséget azért, hogy legyen világosság!

Altner Lajos.

Közreadtuk ezt a cikket, habár semmi ben sem fedí felfogásunkat. Az ilyen dolgok elbírálásánál nem szabad a kérdést a történelmi materializmus, vagy a párt-programm szemüvegén át nézni. Műveltsége fejlesztésénél mindenki olyan könyvet olvas, amilyen izlésének megfelel és nem egyoldalú, de általános tudást igyekszik elsajátítani.

A szerk.

Olvassuk szaklapunkat!

Amint tudjuk, a szakszervezeti életben vezető szerepet játszik a „Szaklap”. Mellette még a szónoklat is sokszor feleslegessé válik, mert a szónok sokszor jön abba a helyzetbe, hogy hallgatóságára való tekintettel beszédét rövidebbre szabja és így nem mondhatja el azt, ami sokkal fontosabb volna az ügyre, mint amit elmondott. Ehhez a gyűlekezet fegyelmessége is szükséges volna és mi gyakran tapasztalhatjuk, hogy sok szaktársunk már a beszéd derekán eltávolzik a gyűlés helyéről. Tény az, hogy egy jó szónoklat ereje nagy mértékben tudja lelkesíteni a tömeget, de ez a lelkesítés legelőbb esetben gyorsan elmúlik, mert az elhangzott szavakat nem képes annyira emlékébe tartani a hallgató, hogy annak minden értelmét később elemezni tudja magában. Ha tehát tekintetbe vesszük azt, hogy a jelen generáció mind tudni és tanulni vágyó elemekből áll, magától értetődik, hogy a szervezeti életben a „Szaklap” nélkülözhetetlen tényezővé vált.

Ha valaki a szaklapot olvassa és abból megtanulja a szervezetség előnyeit és tanulságait, nem felejtí el azokat, mert jobban emlékébe tudja tartani az olvasott, mint hallott szavakat. Ez képesíti majdán őt arra, hogy katonája és harcosa legyen szervezetének.

Mindazok tehát, akik tudással bírnak, írják azt le szaklapunk hasábjai útján, soraink között állandó legyen a lelkesítés, mert a felvilágosító magasztos eszmék, amiket számunkra vezetőink betűkbe önsenek, csak a mi javunkra szolgálnak.

Olvassuk tehát szaklapunkat és buzdítsuk

benne egymást a szoros tömörülésre. Lapunk mindnyájunk szavát befogadja, sőt elmondhatjuk, hogy benne egymással eszmecserét folytathatunk. Hassunk oda, hogy lapunk egyetlen szaktársán se hiányozzék és az, ki idején meg nem szerezhette, teljes energiával követelje azt. Lapunk olvasása által jövőnk annak megismerésére, hogy mit jelent az: szervezett munkásnak lenni és akkor mi is helyet foglalhatunk azon szervezetek között, melyek már valamit mégis biztosítottak tagjaiknak. Ha összetartunk magasztos eszméink hatása alatt és követjük vezetőink szavait, a végecnél fáradságunk megtalálja jutalmát és élvezni fogjuk küzdelmünk gyümölcsét.

Olvassuk tehát szaklapunkat és tanulni, tudni és győzni fogunk!

Wunderlich György.

Csoportjaink.

Uj harcos. Nagyváradon a borbélymunkások megalakították a „Magyarországi Borbély- és Fodrászsegédek Szakcsoportját”. Május 24-én délután 3 óra körül volt az alakulógyűlés a „Korzó-kávéházban”, amelyen a borbélymunkások számszám jelentek meg. A hatóság részéről Kemény Ignác rendőrkapitány volt jelen. Az egybeírók nevében Hermann János üdvözölte a megjelenteket és ajánlatára a gyűlés vezetésére elnöknek Héder Gyula, jegyzőnek Günther Oszkár választották meg. Héder Gyula a gyűlést megnyitotta és az alapszabályt Günther Oszkár olvasta fel, melyet a gyűlés egyhangulag elfogadott. Megválasztották a csoport tisztikarát és elnök: Héder Gyula, jegyző: Günther Oszkár, pénztáros: Süle Lajos, ellenőr: Szalacs István, választmányi tagok: Szabó Lajos, Török Márton, Ponyecki Mihály és Hanzsola Gyula szaktársak lettek. Siehmann elvtárs ismertette a napirend második pontját, a borbélymunkások gazdasági helyzetét s rámutatott a 16 órás napi munkaidőre és a 16 koronás havi fizetésre. Siehmann elvtárs felszólalása után 28-an beiratkoztak az egyletbe. Héder Gyula köszönetet mondott a gyűlésnek, a maga és az egész tisztikar nevében s arra kérte a jelenvöltoakat, hogy mindenki legyen kötelességtudó, mert csakis akkor lehet majd eredményeket elérni. Ezzel a gyűlés véget ért.

Ezenkívül alakultak még befizetőhelyek Kaposváron, Újvidéken és Gyulán.

Egyesületi hírek.

Valamennyi esopotunk vezetését felhívjuk, hogy mindenütt az országban a legszélesebb agitációt indítsák meg a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében. Előadó, ha kell, a központból megy.

Felhívás. A szervezkedés, a szervezetben való tömörülés adja meg az egyetlen lehetőségét annak, hogy a fodrászsegédek társadalmi és gazdasági helyzetén változ-

tassunk, javítsunk. A szervezetben egyesített erőnkkel érhetjük el azt, hogy jelenlegi, egyik napról a másik napra való tengődésünket emberhez méltó megélhetéssel eszeréljük fel. Ez, azt hisszük, mindannyitoknak hő vágya és akarása s éppen azért arra szólítunk fel benneteket, hogy akarástokat váltsátok cselekvésre és legyetek tagjává a „Magyarországi Borbély- és Fodrászsegédek Szakcsoportjának”, amely egyesület minden fodrászsegéd érdekeinek védelmezője. Célja, hogy a fodrászsegédek társadalmi és gazdasági helyzetét megjavítsa, ezért igyekszik minden fodrászsegédet kebelébe vonni, mert ezt a célját csak a ma szétszórtva levő erők egyesítésével érheti el. Munkanélküli tagjait segélyben részesíti és szükség esetén ingyen jogvédelmet nyújt. Könyvtárat tart fenn és tudományos előadásokat rendez, hogy tagjait nevelje. Az egyesület saját helyisége VII. Wesselényi-utca 41. 11. 10. sz. alatt van. Hivatalos órák kedd és péntek este 1/2 9—1/2 10-ig tartanak, amikor beiratkozni lehet és ugyanakkor vannak a könyvtári órák is.

Jöjjetek be mindannyian, hogy ezáltal erőssé tegyék a ti szervezeteteket és benne erőt nyerjétek ti! Minél nagyobb az erők, annál nagyobb eredményeket érhetünk el.

Felszólítjuk a szaktársakat, hogy a tagdíjakat pontosan fizessék minden alkalommal a pénzbeszedőnél, hogy fölösleges fáradságot neki ne okozzanak.

A svájci fodrászsegédek szakcsoportja június hó 7-én tartja rendes évi közgyűlést.

A budapesti fodrászmunkásság 1914. évi május 28-án este 9 órakor nyilvános nagygyűlést rendez a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében.

Külömfélék.

A modern munkásmozgalom alapján álló és a Magyarországi Szakszervezeti Tanács kötelekéhez tartozó munkásszakszervezetek 1914 augusztus hó 15., 16. és 17-én Budapesten tartják a VI. szakszervezeti kongresszust. Napirend: 1. A Magyarországi Szakszervezeti Tanács jelentése. 2. Szociális törvényhozás: a) betegsegély és balesetbiztosítás; b) iparhatóságokról szóló törvénytervezet; c) vasárnapi munkaszünet. 3. Szervezkedés és az egyesülési és gyűlekezési jog. 4. A Szakszervezeti Tanács választása. 5. Indítványok.

Szerkesztői üzenetek.

R. I. Szenttelek. Cikke nem alkalmas szaklapba, inkább a pártagitáció körébe tartozik és mi azzal nem foglalkozhatunk.

Kr. V. Sz. St. Detroit, Amerika. Elismerő szavai nagyon jól esnek. Lapunkat április 1-től számíttva egy évig küldjük. A kért könyveket nem bírtuk megszerezni.

Sz. P. Kolozsvár. Osztálytudatos munkásoknak semmi közük a munkaadók dolgához. Saját szakállára megetheti, de mint a szakcsoport vezetőségi tagja nem szerepelhet, mert az egész világ munkássága előtt nevétségessé tenné magát.

Több kézirat a jövő számba maradt.

DRESZMANN KÁROLY BUDAPEST, VII, ERZSÉBET-KÖRÜT 22

Telefon 144-10.

Villanyerőre berendezett borotvakészítő rütle és acéláru nagykereskedése

Árnyékek ingyen!

Balassa és Társa

Budapest, VI. ker., Andrassy-út 50. Legnagyobb vállalat fodrászati berendezések és műszerekben. „Pourgent” beretvák a legjobbak.

KOLLER DÉNES

BUDAPEST, VI. KERÜLET, SZIV-
UTCA 26 (ANDRÁSSY-ÚT MELLETT)

Villanyerőre berendezett ho-
moru műköszörülde. Külön-
legességi cikkek: borotvák,
ollók stb. állandóan raktáron.
Vidéki megrendelések 8 nap
alatt pontosan eszközöltetnek

DORTH JÁNOS MŰKÖSZÖRÜS

VILLANYERŐRE BERENDEZETT BERETVA HOMORUKÖSZÖRÜLDÉJE
BUDAPEST, VI, GYÁR-U. 6. (ANDRÁSSY-UT MELLETT)

Köszörülések saját
felügyeletem alatt
pontosan és gyorsan
eszközöltetnek

UJDONSÁG!

TÖRVÉNYILEG VÉDVE!

DORTH J.-FÉLE „VILLÁM” BERETVÁK ÉS OLLÓK!

„Villám”-jegyű 27-es beretva, 3/8 széles K 2:40
„Villám”-jegyű 28-as beretva, 4/8 széles K 2:40
„Villám”-jegyű ollók . . . . . K 3:60
„Villám”-jegyű fenőszíjak pasztával . . . K 2:50
„Villám”-félhomoru . . . . . K 4:—

Raktáron tartom az eredeti angol, francia, svéd és solingeni beretvákat,
ollókat. Borbélycikkek legjutányosabb árban kaphatók. Vidéki meg-
rendelések és köszörülések 6 nap alatt készítettnek

MOST JELENT MEG!

Mielőtt új üzletet akar beren-
dezni, vagy régi üzletét átalaki-
tani óhajtja, kérje most megjelent
legújabb árjegyzék-kivonatomat
modern fodrászüzleti berendezé-
sek, illatszerek és pipercikkekéről

GLÜCK JENŐ illatszerek, fodrászati cikkek és
berendezések nagyban raktára
BUDAPEST, VII, WESSELÉNYI-U. 2 (Dreher
palota.)

FLASNER LAJOS

ELSŐ MAGYAR VILLANYERŐVEL BEREN-
DEZETT MŰKÖSZÖRÜLDÉJE, ACÉLARU-
ÉS FODRÁSZATI CIKKEK GYÁRI RAKTÁRA

BUDAPEST, VIII. KER.,
JÓZSEF-KÖRÚT 17. SZ.

TELEFON: JÓZSEF 61. ALAPITVA 1896.

Dusan felszerelt acélaraktár, legjobb minőségű angol gyárt-
mányu borotvák, ollók és hajvágógépek és azok részei, minden-
nemű fodrászati kellékek. A munkák saját felügyeletem alatt
a legjobb munkaerők által készítettnek. Pontos és gyors
kiszolgálás. Vidéki munkák nyolc napon belül szállítottatnak.

Uraságoktól levetett uri ruhák

kaphatók a legnagyobb
választékban és a leg-
olcsóbb árakon

Minden szervezett vevő a ki-
alkudott árból 5 %-ot levonhat

Braun és Tsa

raktárában, Budapest, VII.,
Károly-körút 13, I. emelet.

Frakk-, szalon- és szmoking-
ruhák kölcsön adtnak, betét
nélkül házhoz szállítottatnak.

Fodrászsegéd,

aki nem akarja, hogy keze vörös,
fényes és kirepedezett legyen,

ATLAS-KRÉMMEL

dolgozik. Kapható mindenütt!

FŐRAKTAR:

WINKLER D. H.-nál
VII. kerület, Akácfa-utca 20. szám.

A BORBÉLYOK ÉS FODRÁSZOK ELSŐ ORSZÁGOS INTÉZMÉNYE.

**AZ ORSZÁGOS BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ-ÁRU-
RAKTÁR TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET**
fodrászati cikkek bevásárlási áruraktára
Budapest, VII, Csengery-utca 15. szám.

Raktáron tartja az összes bel- és külföldi árucikkeket. A szövetséget
saját »Turul« illatszergyárának készítményei csakis a szövetséget áru-
raktáránál kaphatók. Minden árucikk olcsóbb, mint máshol. Parfümerie
„La Perle” és „Le Rosier” francia illatszerek gyári raktára.
A valódi „Pollari” borotvák és fenőszíjak egyedüli szállítója.
Hölgyfodrászati mindenfajta szerszámokat, kellékeket,
haját és hajárut, kirakatszobrokat
(babákat) és mindenféle hajszárító gépeket szállít engedményes ár-
ban. Köszörülések elvállaltatnak és nyolc napon belül elkészítetnek.
Üzleti berendezéseket egyszerűtől a legdivatosabb kivitelben szállít.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Magyarországi Borbélyok és Fodrászok Szakipari Mun-
kaközvetítő, Rokkant-nyugdíj és Temetkezési-Egyesülete
Budapest, VII, Csengery-utca 15. szám.

Tagja lehet minden borbély- és fodrászmester, segéd és tanonc és
ezeknek nejei és gyermekei, 1916 július 1-ig bármilyen életkorúak,
azon időn túl csak 35 éves korig.

Szakipari osztálynál tagdíj havi 50 fillér.
Rokkantnyugdíj-osztálynál

Tagdíj	Nyugdíj
I. csoportban havi 1 korona 75 fillér	havi 25 korona.
II. csoportban havi 3 korona 50 fillér	havi 50 korona.
III. csoportban havi 5 korona 25 fillér	havi 75 korona.
IV. csoportban havi 7 korona — fillér	havi 100 korona.

Temetkezési osztálynál

Tagdíj	Halotti járulék
I. csoportban havi 50 fillér	100 korona.
II. csoportban havi 1 korona	200 korona.
III. csoportban havi 2 korona	400 korona.
IV. csoportban havi 3 korona	600 korona.

Alapszabályok kívánatra bérmentve. Munkaközvetítés az
egész ország területére a tagoknak teljesen díjmentes.